

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

-
- عنوان پروژه: مقایسه شاخص‌های فنی و اقتصادی بره‌های پرواری کبوده شیراز با آمیخته‌های کبوده- قزل در استان فارس
 - شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۲۶۸-۲۳-۰۱۳۳۰-۵۰-۳
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول: عبدالحمید کریمی
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: عبدالحمید کریمی و رهام رحمانی
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: علی داد بوستانی، علیرضا آقاشاهی، مظاهر صفدریان، حمیدرضا محمودیان فرد، غلامعباس ایزدی، محمد نگهداری، سجاد موثقی
 - محل اجرا: ایستگاه تحقیقاتی آموزشی علی آباد کمین
 - تاریخ شروع: خرداد ۱۳۹۶
 - مدت اجرا: یک و نیم سال
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۹۹/۲/۶ با شماره ۵۷۳۴۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

در این پژوهش عملکرد پروار، خصوصیات لاشه و شاخص‌های اقتصادی بره‌های کبوده و آمیخته کبوده- قزل ارزیابی و مقایسه شد. به همین منظور تعداد ۲۴ راس بره نر و ماده هم‌سن (۴-۳/۵ ماهه) آمیخته و کبوده، پس از شیرگیری با میانگین وزنی $1/4 \pm 28/4$ کیلوگرم به صورت تصادفی انتخاب شدند. آزمایشی در قالب طرح کاملاً تصادفی در چهار تیمار آزمایشی نر آمیخته کبوده- قزل، نر کبوده، ماده آمیخته کبوده- قزل و ماده کبوده (به ترتیب تیمارهای ۱ تا ۴ و با تکرار ۶ راس به ازای هر تیمار در یک دوره آزمایش پرواربندی ۹۰ روزه (۱۵ روز دوره عادت‌پذیری و ۷۵ روز دوره اصلی) انجام شد. بره‌ها بر اساس نیاز روزانه در جدول احتیاجات غذایی (NRC ۲۰۰۷) با منابع خوراک‌های موجود تغذیه شدند. پس از اتمام پرواربندی، بره‌ها توزین و کشتار شدند. صفات پرواری و خصوصیات لاشه بررسی شد. به منظور ارزیابی اقتصادی، مقادیر اقلام هزینه‌ای برای تیمارهای مختلف و قیمت محصول تولیدی در طول اجرای پروژه جمع‌آوری و شاخص‌های اقتصادی محاسبه شد. نتایج نشان داد میانگین وزن پایان آزمایش، ضریب تبدیل غذایی ($P < 0/01$)، افزایش وزن روزانه و میانگین خوراک مصرفی روزانه در بین گروه‌های آزمایشی تفاوت معنی‌داری داشت ($P < 0/05$). میانگین وزن در پایان آزمایش در گروه‌های آزمایشی ۱ تا ۴، به ترتیب ۲۴۲/۴، ۲۰۴/۵، ۲۰۵، و ۱۴۶ گرم بود. میزان خوراک مصرفی روزانه در گروه‌های ۱ تا ۴ به ترتیب ۱۵۵۰، ۱۳۷۵، ۱۶۳۷ و ۱۲۴۵ گرم بود. ضریب تبدیل غذایی در گروه‌های ۱ تا ۴ به ترتیب ۶/۴۷، ۶/۷۷، ۸/۰۴ و ۸/۵۵ بود. درصد وزنی لاشه گرم به وزن زنده و درصد وزنی لاشه سرد به وزن زنده، در بین گروه‌های آزمایشی تفاوت معنی‌داری نشان داد ($P < 0/05$). میانگین نسبت لاشه گرم به وزن زنده در گروه‌های آزمایشی ۱ تا ۴ به ترتیب ۴۸/۱۶، ۴۵/۹۸، ۴۸/۸۰ و ۴۹/۴۰ درصد بود. درصد وزن گوشت لاشه به وزن لاشه سرد در گروه‌های آزمایشی ۱ تا ۴ به ترتیب ۵۸/۲، ۵۵/۵، ۵۳/۴ و ۵۳/۵ درصد بود که اختلاف معنی‌داری بین گروه‌های مختلف آزمایشی مشاهده گردید ($P < 0/01$). وزن چربی درونی و درصد وزن چربی به وزن زنده در بین گروه‌های آزمایشی تفاوت معنی‌داری نشان داد ($P < 0/01$). درصد وزن ران، دست، راسته، پیش‌سینه، قلوه‌گاه و دنبه به وزن لاشه سرد اختلاف آماری معنی‌داری در بین گروه‌های مختلف آزمایشی نداشتند. مقادیر شاخص‌های اقتصادی بازده خوراک مصرفی و هزینه تغذیه در تیمارهای ۱، ۲ و ۳ به‌طور معنی‌داری ($P < 0/05$) نسبت به تیمار ۴ بیشتر بود. بیشترین درآمد (پس از کسر

هزینه‌های تغذیه و خرید دام) مربوط به تیمار ۱ بود و با تیمارهای ۳ و ۴ دارای اختلاف معنی‌دار بود ($P < 0/05$). بیشترین مقدار میانگین درصد بازده پولی خوراک و نسبت منفعت به هزینه مربوط به تیمار ۱ و کمترین آن مربوط به تیمار ۴ بود و این تیمارها اختلاف معنی‌دار باهم داشتند ($P < 0/05$). با در نظر گرفتن قیمت‌های سال ۱۳۹۷ مقادیر میانگین درصد بازده پولی خوراک دام و نسبت منفعت به هزینه برای همه تیمارها درصد کمی افزایش داشت، اما ترتیب تیمارها تغییری نداشت. بین مقادیر میانگین کارایی فنی تیمارهای ۱ و ۲ با تیمار ۴ تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/05$). با توجه به اینکه یک نوع جیره برای همه تیمارهای آزمایشی استفاده شده، مقادیر کارایی تخصیصی برای همه تیمارها یکسان و مقادیر کارایی اقتصادی با کارایی فنی برابر بود. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که صرف نظر از پروار بره‌های ماده که چندان متداول نیست، پروار بره‌های نر آمیخته و نر کبوده از نظر عملکرد پروار و صفات لاشه ارجحیت چندانی بر یکدیگر ندارد. بنابراین، با توجه به نتایج به دست آمده از این آزمایش، تلاقی این دو نژاد به منظور تولید گوشت بیشتر توصیه نمی‌شود.

کلید واژه‌ها: بره پرواری، آمیخته کبوده- قزل، خصوصیات لاشه، شاخص‌های اقتصادی